

فین تک و آینده خدمات مالی

«گزارش مجمع جهانی اقتصاد در خصوص فناوری‌های مالی برافکن در
صنعت مالی و بانکداری»

ترجمه و تألیف:

علیرضا خداکرمی

سیا علی میرخاندوزی

انتشارات فرهنگ‌شناسی

۱۳۹۷

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

خداکرمی، علیرضا،

فین تک و آینده خدمات مالی: «گزارش مجمع جهانی اقتصاد در خصوص

فین تک و حوزه‌های برافکن در صنعت مالی و بانکداری»/ مولفان علیرضا

خداکرمی، سیدعلی میرخاندوزی.

تهران: انتشارات فرهنگ‌شناسی، ۱۳۹۷.

۲۰۹ ص: جدول (بخشی رنگی)، نمودار.

7-60-6724-600-978

فیبا

کتابنامه.

گزارش مجمع جهانی اقتصاد در خصوص فین تک و حوزه‌های برافکن در

صنعت مالی و بانکداری.

Financial services industry -- تکنولوژی اطلاعات/

Information technology

خدمات مالی - نوآوری/ Financial Services industry --

Technological innovations

بانک و بانکداری -- تکنولوژی اطلاعات/ Banks and banking --

Information technology

بانک و بانکداری - نوآوری/ Banks and banking -- Technological

innovations

میرخاندوزی، سیدعلی،

۱۳۹۷ ۹۸۶/۱۷۳ HG

۳۳۲/۱۰۶۸۸

۵۲۷ ۲۹

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

عنوان دیگر

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتاب شناسی ملی

انتشارات فرهنگ‌شناسی

mail: farhangshenasi@hotmail.com

www.farhangshenasi-pub.ir

آدرس: تهران، بلوار کشاورز، خیابان شهید کبکانیان، خیابان شهید ملکان، پلاک ۲، واحد ۲

تلفن: ۰۹۱۰۹۸۰۸۲۳۰-۸۸۷۳۵۴۵۵۲

«فین تک و آینده خدمات مالی»

نویسندگان: علیرضا خداکرمی - سیدعلی میرخاندوزی

صفحه‌آرایی: شیرین میرزائی

ناشر: انتشارات فرهنگ‌شناسی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تاریخ انتشار: تابستان ۱۳۹۷

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۱۹۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۲۴-۶۰-۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	پیشگفتار
بخش اول: آشنایی با فناوری مالی	
۲۱	فصل اول: مقدمه
۲۵	فصل دوم: خوشه‌های نوآوری
۲۵	روند تحول
۲۶	حوزه‌های اصلی خدمات مالی
۲۷	خوشه‌های نوآوری
۳۱	بینش جاری در کل کتاب
۳۲	شش تأثیر مهم نوآوری‌ها بر خدمات
۳۲	۱- زیرساخت ساده و مؤثر
۳۲	۲- اتوماسیون (خودکارسازی) فعالیت‌ها و باارزش
۳۲	۳- کاهش واسطه
۳۲	۴- نقش راهبردی دیتا
۳۳	۵- محصولات خاص و متمرکز
۳۳	۶- افزایش قدرت انتخاب مشتریان
۳۵	فصل سوم: یافته‌های کلیدی
۳۵	مهم‌ترین یافته‌ها در هر یک از شش حوزه خدمات مالی
۳۵	۱- حوزه خدمات پرداخت
۳۸	۲- حوزه خدمات بیمه
۴۰	۳- حوزه خدمات سپرده‌گذاری و وام‌دهی
۴۲	۴- حوزه خدمات تأمین مالی
۴۳	۵- حوزه خدمات مدیریت سرمایه‌گذاری
۴۵	۶- حوزه خدمات توسعه بازار سرمایه
۴۷	پروژه‌ها و چالش‌ها

بخش دوم: تجزیه و تحلیل نوآوری های نوظهور

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل حوزه پرداخت	۵۱
تجزیه و تحلیل حوزه پرداخت	۵۱
زنجیره پرداخت الکترونیکی	۵۳
-فوائد پرداخت های الکترونیکی	۵۳
-چالش های اساسی در دستیابی به دنیای بدون پول نقد	۵۳
تغییرات نوآوری های تازه ظهور در سیستم پرداخت فعلی	۵۴
رژگی های مشترک نوآوری های پرداخت موفق	۵۴
-حلهای پرداخت موبایلی حلقه باز	۵۵
-حلهای پرداخت حلقه بسته	۵۶
-راه حل های پرداخت موبایلی به فروشنده - اپلیکیشن های پرداخت یکپارچه و آسان	۵۷
-ویژگی های آیدی پرداخت	۵۸
اثرات بالقوه دنیای بدون نقد بر حوزه پرداخت	۵۹
سناریوی ۱: ادغام بازارها، پرداخت	۵۹
سناریوی ۲: تکه بندی بازار پرداخت	۶۱
سناریوی ۳: جایگزینی کارتهای اعتباری،	۶۳
دگرگونی در پرداخت های غیر متمرکز و تأثیرات بر مؤسسات مالی	۶۶
-نحوه عملکرد سیستم های انتقال وجه متمرکز	۶۷
-نحوه عملکرد سیستم های انتقال وجه غیر متمرکز	۶۸
-نحوه ارتباط در سیستم های توزیع شده	۶۹
-پول موبایلی	۶۹
تفاوت طرح های غیر متمرکز و غیر سستی با مدل های انتقال پول سستی	۷۱
سناریوهای پیش روی مؤسسات مالی سستی در مواجهه با شرایط	۷۲
-سناریوی ۱: ایجاد یک شبکه جایگزین و رقابت با نوظهوران	۷۵
-سناریوی ۲: طرح های جدید پرداخت به عنوان مکمل و تسهیل گر پرداخت	۷۷
سناریوی ۳: ارائه روش های پرداخت سریع و چابک تر	۷۹

فصل پنجم: بیمه	۸۱
بیمه	۸۱
سناریوی ۱: تملیک بازار توسط بیمه گران بزرگ	۸۵
سناریوی ۲: ظهور بیمه‌های مشتری محور و چندمحصوله	۸۷
سناریوی ۳: انتقال تمرکز بازار روی بازارهای خاص و خطوط تجاری	۸۹
دنایای متصل چگونه ارزش‌هایی که توسط تأمین‌کنندگان بیمه ارائه می‌گردد را متحول می‌کند؟	۹۱
تأثیر تجزیهات ارتباطی (تلماتیک‌ها) در بیمه	۹۳
سناریوهای پیش‌بینی برای تغییر در بیمه‌گذاران	۹۷
سناریوی ۱: شخصی‌سازی خط‌مشی‌های بیمه	۹۷
سناریوی ۲: مدیریت فعال ریسک‌های بیم‌شوندگان	۹۹
سناریوی ۳: واسطه‌داده‌های تخصصی	۱۰۱
فصل ششم: تجزیه و تحلیل حوزه سپرده‌گذاری و وام‌دهی	۱۰۳
سپرده‌گذاری و وام‌دهی	۱۰۳
الگوهای وام‌دهی سنتی	۱۰۴
تحول الگوهای وام‌دهی سنتی	۱۰۵
ویژگی‌های کلیدی الگوهای سنتی	۱۰۶
سناریوهای بالقوه سیستم‌های جدید وام‌دهی	۱۱۰
سناریوی ۱: حذف واسطه‌ها	۱۱۰
سناریوی ۲: تکمیل واسطه‌های سنتی	۱۱۲
سناریوی ۳: تغییر رویکرد در واسطه‌های سنتی	۱۱۴
تغییر ترجیحات مشتریان	۱۱۶
سناریوهای ممکن برای مؤسسات مالی در مواجهه شدن با تغییر ترجیحات مشتریان	۱۱۹
سناریوی ۱: تفکیک مالکیت مشتری ۱	۱۱۹
سناریوی ۲: فعال کردن اکوسیستم ارائه دهندگان جایگزین	۱۲۲
سناریوی ۳: اتصال بیشتر به زندگی روزمره مشتریان	۱۲۴

فصل هفتم: تجزیه و تحلیل حوزه تامین سرمایه ۱۲۷

تامین سرمایه ۱۲۷

تحول در روش های تامین سرمایه ۱۲۸

شرح پلتفرم های منابع مالی جایگزین ۱۲۹

مقایسه واسطه های سنتی و پلتفرم های مالی جایگزین ۱۳۲

ویژگی های کلیدی آینده بازار تامین سرمایه ۱۳۴

اثرات بالقوه پلتفرم های تامین مالی جایگزین ۱۳۵

ریوی ۱: انکوباتور شرکتهای مرحله Seed ۱۳۵

ریوی ۲: تامین مالی برای سرمایه گذاری های با نرخ بازگشت پایین ۱۳۷

سناریوی ۱: تمایل برای روش های تامین مالی جایگزین برای شرکت های بزرگ ۱۳۹

فصل هشتم: سرمایه و تحلیل حوزه مدیریت سرمایه گذاری ۱۴۱

مدیریت سرمایه گذاری ۱۴۱

آینده مدیریت سرمایه گذاری ۱۴۱

بررسی اجمالی از صنعت مدیریت ثروت ۱۴۲

نوآوری های کلیدی برای مردمی کردن مدیریت ثروت ۱۴۴

ویژگی های کلیدی آینده مدیریت ثروت ۱۴۵

تأثیر بالقوه بر کارشناسان سرمایه گذاری ۱۴۶

سناریوی ۱: فرسایش بازار سرمایه های بزرگ ۱۴۶

سناریوی ۲: اصلاح ارزش پیشنهادی مدیران ثروت ۱۴۸

سناریوی ۳: نمودارهای میله ای به عنوان یک کارشناس سرمایه گذاری عمل می کنند ۱۵۰

برون سپاری فعالیت های کلیدی ۱۵۲

آینده برون سپاری فرایندها ۱۵۲

قابلیت های کلیدی مؤسسات سرمایه گذاری امروز ۱۵۳

نوآوری های کلیدی که باعث ایجاد نسل جدیدی از فرایند خارجی می شود ۱۵۵

مزایای بالقوه برون سپاری فرایندها و قابلیت ها ۱۵۶

ویژگی های کلیدی مؤسسات بعد از برون سپاری کردن فرایندها ۱۵۸

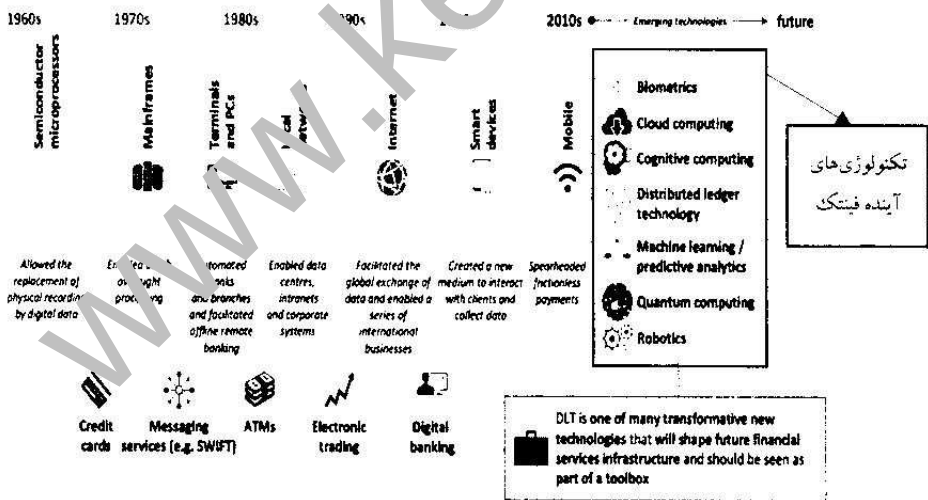
اثرات بالقوه برونسپاری فعالیتهای کلیدی.....	۱۵۹
سناریوی ۱: بازتعریف قابلیت‌های اصلی مؤسسات مالی.....	۱۵۹
سناریوی ۲: سطح نقش آفرینی مؤسسات مالی جدید و کوچکتر.....	۱۶۱
سناریوی ۳: ارتباطات متمرکز با نهادهای قانونگذار.....	۱۶۳
فصل نهم: تجزیه و تحلیل حوزه توسعه بازار.....	۱۶۵
الگوریتم‌های انجام معاملات با سرعت بالا.....	۱۶۵
تغییرات برافکن در حوزه معاملات با بسامد بالا.....	۱۶۷
ویژگی‌های کلیدی آینده تجارت.....	۱۷۱
سناریوهای ممکن.....	۱۷۱
سناریوی ۱: متنوع‌سازی هبردها و شیوه‌های معاملات.....	۱۷۲
سناریوی ۲: همگرایی در هبردها و شیوه‌های معاملات.....	۱۷۴
سناریوی ۳: بازگشت به فرآیندهای سنتی.....	۱۷۶
خریداران و فروشندگان بهتر چه تأثیر در ازای سرمایه خواهند داشت؟.....	۱۷۷
زمینه/نوآوری.....	۱۷۷
آینده بازارسازی و واسطه‌ها.....	۱۷۸
پیامدهای کلیدی.....	۱۷۸
تأثیر مؤسسات مالی بر نقدشوندگی بازارهای مالی.....	۱۷۹
پلتفرم‌های جدید چگونه هستند؟.....	۱۸۱
پلتفرم‌های ارتباطی جدید با الگوهای سنتی ساخت بازار چه تفاوتی دارند؟.....	۱۸۳
ویژگی‌های کلیدی در بازارهایی که روابط بهبود یافته است.....	۱۸۵
تأثیر بالقوه اتصال خریدار/فروشنده.....	۱۸۶
سناریوهای ممکن.....	۱۸۶
سناریوی ۱: تنظیم بازار برای مؤسسات جدید و کوچک‌تر.....	۱۸۶
سناریوی ۲: تثبیت چارچوب بازار برای مؤسسات جدید.....	۱۸۸
سناریوی ۳: باز کردن درها به روی سرمایه‌گذاران فردی.....	۱۹۰

۱۹۳.....	فصل دهم: خلاصه و جمع بندی
۲۰۳.....	پیوست‌ها و ضمائم
۲۰۹.....	منابع

پیشگفتار

امروزه چندین حوزه همگرا به عنوان فناوری‌های متحول‌کننده بازارهای مالی در جهان شناخته شده‌اند از جمله این فناوری‌ها می‌توان به بیومتریک، محاسبات ابری، محاسبات شناختی، فناوری بلاک‌چین، ماشین‌هایی با قابلیت یادگیری، محاسبات کوانتومی و رباتیک اشاره کرد که طی چند دهه آینده، خدمات مالی را به شدت متحول خواهند کرد. این فناوری‌ها می‌توانند با پتانسیل‌هایی که دارند در ادامه نوآوری‌های پیشین نظیر رایانه‌های شخصی، اینترنت و تلفن‌ها، روشمند قرار گیرند.

در شکل ۲ اینفوگرافی از وضعیت نوآوری‌های مالی که توسط فناوری‌های مختلف طی ۵۰ سال گذشته ایجاد شده، همچنین فناوری‌های نوآورانه نسل جدید نشان داده شده است.

شکل ۲. تحولات حوزه فین‌تک در پنجاه سال اخیر^۱

در حال حاضر نمونه‌های زیادی وجود دارد که حاکی از ورود این فناوری‌ها در زندگی واقعی مردم است. برای مثال، ماشین‌هایی با قابلیت یادگیری به عنوان دستگاه‌های مشاور مالی در حال توسعه هستند. برخی بانک‌ها از فناوری شرکت‌های بیومتریک نظیر BehavioSec برای تشخیص هویت مشتریان استفاده می‌کنند.

یکی از موضوعات مهم دیگری که بسیار مورد توجه است فناوری بلاک چین می‌باشد. فناوری بلاک چین که با توسعه بیت کوین معروف شده است، طبق پیش‌بینی مجمع اقتصاد جهانی می‌تواند به قلب تپنده خدمات مالی طی چند سال آینده، تبدیل شود.

در سال‌های اخیر توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌ویژه در سرویس‌های تعاملی مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و شبکه‌های گسترده^۱، امکاناتی را فراهم کرده که تمامی کسب و کارها به‌ویژه در حوزه مالی و بانکداری به شدت دست‌خوش تحول شده‌اند.

از سوی دیگر رشد و توسعه نظام بانکداری و پرداخت الکترونیک، ازجمله اهداف بسیار مهم در سیاست‌های توسعه‌ای است. بر این اساس، چگونگی ایجاد تحول در خدمات مالی با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین با صرف کم‌ترین زمان، هزینه و منابع، ازجمله پیش‌نیازهای رونق کسب و کارها است.

نوشتار حاضر که براساس گزارش^۲ تهیه شده و حاصل مصاحبه‌های متعدد و جلسات تعاملی در مورد بینش و فرصت‌ها و تهدیدهای عملی مشترک در خدمات مالی می‌باشد، صرفاً تأثیر فناوریهای برافکن بر آینده خدمات مالی در هریک از حوزه‌های اصلی خدمات مالی را مورد بررسی قرار داده و به‌صورت مفصلی تحلیل نموده است.

در این کتاب سعی شده است روندهای برافکن^۲ در صنعت بانکداری و حوزه مالی بررسی شود اما شایان توجه اینکه این نوشتار میتواند در تهیه الگوریتم‌های پژوهش در کسب و کار و هم در الگوهای برنامه‌ریزی ورود به هریک از حوزه‌های کسب و کار نیز مورد استفاده قرار گیرد و علاوه براین، برای شناسایی فرصت‌ها توسط شرکتهای سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاران خطرپذیر هم، مفید واقع گردد.

این الگو که یک گزارش طی مدت ۱۵ ماه مطالعه توسط ۶ نفر تیم اصلی پروژه و همکاری ۱۷ نفر از نخبگان حوزه مالی به عنوان کمیته راهبری و ۲۶ نفر به عنوان کارگروه

1 Wide Area Networks

2 Disruptive

عملیاتی و برگزاری ۶ کارگاه و اخذ نظر و مصاحبه با ۱۴۳ نفر از خبرگان و راهبران اصلی صنعت و مصاحبه و بحث‌های تفصیلی با نوآوران و استارت‌آپ‌های فینتک و کارگروه‌های فنی متعدد تهیه میشود و حاصل مطالعات در قالبی کاملاً حرفه‌ای و بصورتی قابل فهم و کاربردی تنظیم میشود و بنحوی شفاف آینده خدمات مالی را به تصویر میکشد و علاوه بر آن سناریوهایی را برای نهادها و مؤسسات فعال در هر یک از حوزه‌های خدمات مالی برای مواجهه با چالش‌های پیش رو ارائه میدهد میتواند الگویی باشد برای پژوهش‌ها و مطالعات راهبردی در بسیاری از حوزه‌ها و کسب و کارهایی که امروزه در کشور مدل بازارناسبی برای ارزیابی راهبردی و عملکردی آنها نمی‌شناسیم. اینکه نهادهای مالی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، هنری و ... در کشور با چه هدفی تشکیل شدند و راهبردها، طرح‌ها، راهبردی آنها چه میزان با اهداف کلان تعریف شده برایشان سازگارند و چه بخشی مغفول مانده و چه بخشی به بیراهه رفته و بسیاری سؤالات از این دست که در سطح استراتژیک و راهبردهاست و در شرایط کنونی محیطی، ارزیابی و بازنگری آنها بسیار ضروری است. شاید الگوبرداری از این شیوه کار راه‌گشا باشد و الگوبرداری از مدل انجام مطالعات در مجمع جهانی اقتصاد هم از لحاظ شکل و هم از لحاظ محتوا، بتواند برای پژوهش‌ها و مطالعات راهبردی در بسیاری از حوزه‌ها و کسب و کارها مفید واقع گردد.

یکی دیگر از کاربردهای احتمالی و بالقوه این کتاب الگوبرداری از شیوه کار مطالعاتی در شناسائی، طبقه‌بندی و تعیین محدوده و نوع و میزان ارگذاری و اثرپذیری هر موضوع است، کاری که بسیار حرفه‌ای انجام شده و نتایج را کاربردپذیری و قابل استفاده نموده است.

سومین کاربرد جانبی این کتاب این است که میتواند الگویی باشد برای شرکت‌های سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاران خطرپذیر تا بتوانند نسبت به شناسائی فرصت‌ها و برنامه‌ریزی ورود به آنها اقدام نمایند.

بدیهی است برای شناسائی و تأمین و اجرای سرویس‌های جدید متناسب با نتایج حاصله، به یک نقشه راه فازبندی شده (حداقل در ۳ فاز شامل شناسائی، طراحی و اجرا) با جزئیات کامل برای هر فاز (مطابق شکل زیر که برای فاز شناسائی تصویر شده) و اقدامات متناسب با آن نیاز است که موضوع بحث این کتاب نبوده و توصیه می‌شود توسط

سرمایه گذاران بالقوه مذکور انجام گردد و حتی جا دارد در نوشتارهای آتی مورد بحث قرار گیرد:

بطور مثال یک شرکت سرمایه گذاری می تواند براساس مطالب کتاب و در راستای شناسایی برخی خدمات قابل ارائه، برخی سرویس ها را که با مروری گذرا بر مطالب کتاب می توان احصاء نمود، بشرح فهرست سی و هشت گانه زیر تعیین و اقدامات لازم بشرحی که در نقشه راه فوق آمده است را در خصوص آن اعمال و همزمان نسبت به تکمیل و توسعه و تعمیق آن بکوشد.